

важливо сприяти розвитку інноваційних технологій та створенню сприятливого законодавчого середовища для розвитку страхового бізнесу.

Перелік використаних джерел:

1. Ключові тенденції страхового ринку України у 2023-2024 роках. Упевнений рух до Європейського Союзу – НАСУ. URL: <https://www.nasu.com.ua/klyuchovi-tendencziyi-strahovogo-rynku-u/>
2. Залетов О.М. Державне регулювання ринку страхування життя в Україні : дис. ... канд. екон. Наук :08.00.08 Київ, 2017. 213 с.
3. Під час дії воєнного стану ринок страхування продовжує працювати / Національний банк України: офіційний сайт. 2022. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/pid-chas-diyi-voyennogo-stanu-rinok-strahuvannya-prodovjuje-pratsyuvati--rezultati-opituvannya>

УДК 334.021

Наливайчук Ірина

студентка групи ППМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Панухник Олена

доктор економічних наук, професор

завідувачка кафедри економіки на фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Iryna Nalyvaichuk

Student of the group ППМ-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk

Doctor of Sciences (Economics), Professor

Head of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ UKRAINIAN INSURANCE MARKET DURING THE WAR

Страховий ринок виступає «гарантом» фінансової безпеки, допомагаючи запобігати ризикам та ефективно реагувати на їхні наслідки, що дає змогу компаніям працювати без значних фінансових потрясінь. На думку О. Рудої, страховий ринок – це система «стійких економічних відносин між покупцями, посередниками та продавцями, а також між страховиками та регуляторами, пов'язаних з формуванням попиту, пропозиції та цін на прямий страховий та перестраховий захист, що виникають при здійсненні страхування, перестраховання та супутніх послуг у певній країні, групі країн або на міжнародному рівні, яка підлягає регулюванню» [1].

Розвиток країни передбачає не лише зростання, а й кризові явища, які негативно впливають на всі сегменти економіки, і страховий ринок не є винятком. Оговтавшись від COVID-19, оголошеного Всесвітньою організацією охорони здоров'я пандемією, український страховий ринок зіткнувся з новим викликом. 24 лютого 2022 року вторгнення Російської Федерації в Україну спричинило повномасштабну війну, і президентським указом в країні було негайно запроваджено воєнний стан [2].

Страхові компанії зіткнулися з низкою викликів, найактуальнішими з яких у перші місяці воєнного стану були переміщення персоналу та дистанційна робота, розірвання договорів або відтермінування виплат. Страховий ринок в цілому постраждав від падіння премій, руйнування майна та труднощів з доступом до місця виплат, особливо в районах активних бойових дій. Досвід, набутий під час коронавірусної кризи, дозволив швидко

перейти на онлайн-систему, а рекомендації НБУ щодо спрощення процедури врегулювання збитків дали змогу налагодити роботу та продовжувати працювати в надзвичайно складних умовах.

Розширення умов та розвиток комплексної системи страхування воєнних ризиків допоможе економіці країни відновитися у післявоєнний період. На думку регулятора, першим кроком у вирішенні проблеми страхування воєнних ризиків є розділення страхування воєнних ризиків та страхування політичних ризиків у два етапи, оскільки створення комплексної системи страхування є досить тривалим процесом. Як перший крок, НБУ пропонує запустити перехідну модель для швидкого впровадження страхування політичних та воєнних ризиків, яка може базуватися на ключових пропозиціях Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) щодо створення трастового фонду із залученням міжнародних партнерів та донорів. Другим кроком могло б стати створення повноцінної, довгострокової національної системи страхування воєнно-політичних ризиків, або Українського військового страхового пулу, метою якого було б акумулювання коштів для майбутніх виплат та централізованого перестраховування ризиків на міжнародному ринку [3].

З метою забезпечення фінансової стабільності на початку широкомасштабного вторгнення НБ України спростив регуляторні вимоги до страховиків, щоб вони могли зосередитися на ефективному управлінні своїм бізнесом.

Було запроваджено додаткові вимоги щодо якості активів страховиків, а також необхідність проведення аудиту активів, щоб уникнути переоцінки наявного майна та зменшити частку неліквідних активів. Також були розширені ліцензійні вимоги, перевірка структури власності у зв'язку зі збройними нападами (щодо відсутності власників істотної участі з громадянством, реєстрацією та місцем проживання в Російській Федерації та Білорусі), а також зобов'язання розкривати інформацію про майновий та фінансовий стан власників істотної участі у страхових компаніях.

Страховий ринок є важливим структурним елементом фінансової системи, який через продаж специфічних продуктів здатен гарантувати безпеку країни в цілому. Зниження показників страхового ринку під час війни було об'єктивним, але навіть у такій кризовій ситуації страхові компанії зберегли свою прибутковість і продовжували працювати без перебоїв. Популярним продуктом для страхових компаній стало часткове покриття військових ризиків. Це питання залишається невирішеним і потребує спільної роботи держави, гравців страхового ринку та міжнародних організацій для розробки ефективних механізмів страхування воєнних ризиків. Від активності всіх зацікавлених у вирішенні цього питання сторін залежить розвиток національного страхового ринку, а також можливість залучення інвестицій в економіку країни. Не менш важливим є запровадження комплексу заходів, спрямованих на залучення коштів для післявоєнної відбудови країни, за активної участі страхових компаній.

Перелік використаних джерел:

1. Руда О. Л. Розвиток страхового ринку в Україні. Ефективна економіка. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7634> (дата звернення: 11.04.2023)
2. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX із змінами та доповненнями. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/U064_22?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.31234495.1634821309.1681121436-565598937.1644944548 (дата звернення: 11.04.2023)
3. У Національному банку пропонують розділити на два етапи страхування воєнно-політичних ризиків. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3694533-u-nacbanku-proponuut-rozdiliti-na-dva-etapi-strahuvanna-voennopolitichnih-rizikiv.html> (дата звернення: 17.04.2023)